

Učinci urbanog planiranja na zdravlje - Park Bundek (The Health Effects of Urban Planning - Park Bundek)

Sanja Ožić

Grad Zagreb, Gradski ured za zdravstvo, rad, socijalnu zaštitu i branitelje
Društvo za upravljanje športskim objektima Zagreb d.o.o. – podružnica Jarun

Fizičko okruženje može olakšati ili onemogućiti zdrav stil života. Život u urbanoj sredini uvijek traži utočište u zelenim površinama grada gdje od gradske užurbanosti tražimo mir u šetnji i vožnji biciklom. Kretanje je sve važnija determinanta zdravog stila života koji stvara osjećaj društvene povezanosti i blagostanja.

Park Bundek je jedan od projekta urbanog planiranja čiji je otvaranje građanima grada Zagreba usmjerenu i prema postizanju zdravlja. Park Bundek proteže se na duljini od 2.000 metara i površine 35 hektara, o toga 5 hektara vodene površine. Bundek pamte stanovnici Trnja a zatim i građani Novog Zagreba kao jezera koja su posjećivali prvotno za lov ribe, po uređenju sredinom sedamdesetih za šetnju i kupanje. Nakon toga, jezera i okoliš sve više služe za odlaganje otpada i devastaciju koju građani svojim neodgovornim ponašanjem dovode gotovo do biološke katastrofe. Odlukom sadašnje gradonačelnika, gospodina Milana Bandića, počinje uređenje Bundecka 2005. g. i u ovo sadašnje stanje stavlja u funkciju jezero i okoliš otvorenjem 25.5.2006.

Čišćenjem dna velikog i malog jezera od glomaznog otpada, sitnog otpada, zatim i mulja, veliko jezero po svojoj kvaliteti vode, uređenim plažama i potrebitim sanitarnim čvorovima i tuševima pruža građanima visoku kvalitetu usluga tijekom ljetnih mjeseci. Ribičima je ostalo malo jezero za lov ribe cijele godine, a veliko onda kad isto ne koriste građani za kupanje. Cijeli okoliš kvalitetno i osmišljeno je uređen tako da pruža visoku kvalitetu dnevnog boravka u prirodi pojedincima, parovima, obiteljima ili ciljanim grupama za aktivan odmor. Asfaltirana šetnica kružno zatvara jezera i pruža mogućnost koturaljkanja, vožnje biciklom ili samo šetnje, dok unutarjni prsten šetnice omogućuje svim dobnim skupinama uživanje u pogledu na jezera ili na cvijeće i nasade koje se u širokom spektru raznih boja, protežu od savskog nasipa na sjeveru pa do ulice Bundek na jugu jezera Bundek. Jezero, danas već područje između dva savska mosta, na istoku most Mladosti i na zapadu most Slobode, zajedno sa savskim nasipom na sjeveru, čine prirodnu granicu parka Bundek.

Park se prema potrebama danas može definirati kao:

- edukativni,
- rekreativni,
- zdravstveno preventivni i kurativni,
- zabavni,
- prirodni - zbog bogate flore i faune
- kupališni.

Građani ga doživljavaju kao ugodan, čist i siguran park o čijem održavanju brinu djelatnici gradskih poduzeća, čuvan je danju i noću, te se šetači sigurno osjećaju, kontrolirane su sprave dječjih igrališta i redovno održavane, a o kupcima brine spasilačka služba i liječnička ekipa.

Da su park i sadržaji parka prvo dobro pogođeni, a zatim i prihvaćeni, govore građani kroz odgovore u obrađenim anketama, javno putem medija, a posebno treba istaći pohvale posjetitelja iz Hrvatske, inozemstva i naših sugrađana koji o parku pišu u superlativima u knjizi utisaka. Brojka od milijun posjetitelja od 25.5. – 31.8. i više od 150.000 kupaca, također je dokaz da je park prihvaćen ne samo od naših sugrađana nego i od brojnih ciljanih grupa iz Europe.

Da se vodila briga o svakome od najmlađe do najstarije populacije, pojedincu, obitelji ili grupi govore sadržaji i konfiguracija jezera, a da se posebno vodila briga o osobama s posebnim uvjetima života potrebno je posebno istaći.

Rampe na ulazu u vodu sa kolicima i mogućnost kupanja, toaleti za invalidne osobe sa prilagođenim stazama i mogućnost dolaska do roštilja samo su uvjeti koji su u ovoj godini učinjeni za naše invalidne sugrađane, dok će se sportsko – rekreativni sadržaji izgraditi u 2007..

Neophodno je istaći da park posjeduje i brojne kutije sa vrećicama za izmet naših četveronožnih ljubimaca kao i kutije za odlaganje izmeta te brojne table upozorenja kako se u parku vodi kućni ljubimac. Za pohvaliti je ponašanje vlasnika pasa.

Do kraja godine planira se završiti obilazna cesta uz savski nasip koja se proteže od jednog do drugog mosta i kojom će se kretati kočije u cilju turističkog razgledavanja ali u uživanje u vožnji konjskom zapregom. Započet će se gradnja «sunčane kuće» koja će po završetku pružati građanima vrhunsku uslugu u napitcima i kolačima kao i izgradnja onih sportsko – rekreativnih sadržaja za koje se opredijele građani grada Zagreba. Park će tijekom cijele godine pružati građanima mogućnosti dolaska i aktivnog boravka o čemu će brinuti animatori parka, savršeni kineziolozi.

Ponuda će se osim individualnim pružati i grupama vrtičke djece, djece mlađeg i srednjeg školskog uzrasta sa ciljem edukacije ali i aktivnog boravka u prirodi kao i grupama djece i građana sa posebnim potrebama.